

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **R., a.s.**, so sídlom G., Košice, IČO: X., zastúpenej JUDr. G., advokátom, so sídlom M., Košice, proti povinnému: **F.**, nar. X., bytom J., Raslavice, **o vymoženie 55,04 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Er/222/2010, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6CoE/237/2012-67 z 28. marca 2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnená podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 55,04 eur s príslušenstvom. Povinnosť povinného zaplatiť jej túto sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/627/2009 z 08. 03. 2010. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) požiadal Okresný súd Bardejov o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Bardejov uznesením č. k. 1Er/222/2010-19 zo 14. 06. 2012 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 45 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, na ust. § 52, § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka, na čl. 3 a čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a uviedol, že oprávnená a povinný uzavreli poisťnú zmluvu, pričom vzťah medzi nimi posúdil ako vzťah spotrebiteľský. Všeobecné poisťné podmienky obsahovali ustanovenie

o rozhodcovskej doložke, na základe ktorej bola založená právomoc rozhodcovského súdu, ktorý vec prejednal a rozhodol. Rozhodcovskú doložku si pritom spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Spotrebiteľ mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovský súd bol teda vopred zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy. Rozhodcovské konanie by mohlo byť akceptované, ak by si spotrebiteľ osobitne vyjednal takýto spôsob rozhodnutia sporu. Preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej poisťovnej zmluve je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj s dobrými mravmi.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odvolanie oprávnená a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 59), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) predložené Krajskému súdu v Prešove ako súdu odvolaciemu.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 6CoE/237/2012-67 z 28. 03. 2013 napadnuté uznesenie potvrdil. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil bola otázka platnosti rozhodcovskej doložky. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2011, sp. zn. 6Cdo/143/2011 a sp. zn. 2Cdo/245/2010, ako aj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10. Taktiež konštatoval, že nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove. Uviedol, že rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba znamená. Na záver odvolací súd

konštatoval, že vzhľadom na neplatnú rozhodcovskú doložku sa nezaoberal ostatnými odvolacími námietkami.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 25. 04. 2013.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie oprávnená (ďalej tiež ako „dovolateľka“), ktorá navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila tvrdením, že súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O. s. p.), súčasne že jej vo veci konajúce súdy odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Namietala, že exekučný súd rozhodol na základe zhromaždených listinných dôkazov bez jej účasti a bez nariadenia pojednávania, čím ju v rámci dokazovania vylúčil z možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Súdom tiež vytkla nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí. Dôvodnosť dovolania odôvodnila ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). V dôvodoch dovolania podrobne rozobrala skutkový a právny stav veci. Súčasne navrhla odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Vyjadrenie k dovolaniu oprávnenej nebolo podané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 3 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu

prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci Krajský súd v Prešove ako súd odvolací síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Bardejov ako súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávnenej v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia (na ktorú vadu je dovolací súd povinný vždy prihliadnúť, bez ohľadu na to, či to účastník konania namieta alebo nie). Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním

napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až e/ a g/ O. s. p. v podanom dovolaní netvrdila a existenciu týchto vád nezistil ani dovolací súd.

Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odôvodnila oprávnená v prvom rade tým, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopierala. Vytýkala im iba to, že v rozpore so zákonom preskúmavali právoplatné exekučné tituly a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali prijateľnosť, či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Dovolateľka tak v skutočnosti namietala, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho, teda obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) preto zo strany oprávnenej nešlo o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej

správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Dovoláním napadnuté rozhodnutia boli vydané v exekučnom konaní, v ktorom právomoc súdov (exekučného súdu ako aj súdu rozhodujúceho v inštančnom postupe) vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (napr. z ust. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Vzhľadom na uvedené dovolací súd vyhodnotil námietku dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. za neopodstatnenú.

Dovolateľka ďalej namietala, že jej vo veci konajúce súdy odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľka tvrdí, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti, v dôsledku ktorej skutočnosti jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V preskúmvanej veci bolo dovoláním napadnuté rozhodnutie (resp. rozhodnutia), vydané v štádiu exekučného konania, v ktorom exekučný súd posudzoval splnenie tých zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V nadväznosti na uvedené odvolací súd správne poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21. 03. 2012, a teda správne vychádzal z názoru, že v štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom, je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a že v tomto štádiu exekučného konania súd nevykonáva dokazovanie ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.. Dovolací súd sa s uvedenými závermi stotožňuje a nemá žiaden dôvod sa od týchto záverov odchyliť.

Ak teda dovolateľka vyvodzovala existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z toho, že súdy vykonali „dokazovanie“ bez nariadenia pojednávania a v jej neprítomnosti, išlo aj v tejto časti jej dovolania o námietku neopodstatnenú, pretože namietaným postupom súdov nebola znemožnená realizácia jej procesných oprávnení. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na uznesenie pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PLZ. ÚS 1/2014 zo dňa 07. 05. 2014 o zjednotení odchylných právnych názorov senátov Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania pri preskúmvaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorým plénum ústavného súdu prijalo stanovisko, podľa ktorého: „Pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmvaní žiadosti exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia), a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“

V preskúmvanej veci oprávnená možnosť podať odvolanie proti uzneseniu exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie reálne využila a v podanom opravnom prostriedku okrem iného vyjadrila aj svoj nesúhlas s právnymi závermi exekučného súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky.

Dovolací súd sa z úradnej povinnosti zaoberal aj otázkou, či k odňatiu možnosti oprávnenej konať pred súdom nedošlo prípadne samotným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. O takýto dôsledok by mohlo ísť, ak by pre rozhodnutie o zamietnutí tejto žiadosti neboli splnené zákonom stanovené podmienky. V zmysle § 44 ods. 3 Exekučného poriadku totiž nevyhnutným dôsledkom právoplatného uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí byť zastavenie exekučného konania. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti

o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by sa oprávnenej ako účastníkovi exekučného konania v konečnom dôsledku odopieralo právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo by sa rovnalo odmietnutiu spravodlivosti. Otázka správnosti takéhoto rozhodnutia však nevyhnutne vyžadovala zaujať stanovisko aj k právnym záverom súdov v exekučnom konaní.

Podľa názoru dovolacieho súdu, odvolací súd i súd prvého stupňa v prejednávanej veci (vychádzajúc z obsahu spisu) splnenie podmienok pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie posúdili správne. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní (napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu). Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu

možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu, a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybnit' existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku zo zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť, a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Listiny predložené oprávnenou takýto záver umožňovali. Z poisťnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinným vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačení formulár) Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačení formulára poisťných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Z obsahu predložených dokumentov nevyplýva, že by spotrebiteľ (povinný) mohol v čase uzatvorenia zmluvy odmietnuť rozhodcovskú doložku bez toho, aby tým bola právne dotknutá ostatná časť poisťnej zmluvy. Súdy nižších stupňov preto správne uzavreli, že povinný nemal možnosť v čase uzatvorenia poisťnej zmluvy zmeniť obsah dokumentov tvoriacich jej neoddeliteľnú časť. Dovolací súd sa stotožňuje aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto neodňali oprávnenej možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvostupňového, ako aj odvolacieho, súčasne dodáva, že tieto spĺňajú aj kritériá stanovené pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. (v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p., § 211 ods. 2 O. s. p.), a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Rovnako aj uznesenie odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie ich správnosti doplnil vlastné dôvody, pre ktoré tak rozhodol. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky totiž nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o dovolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Dovolací súd k ďalším námietkam oprávnenej uvádza, že v prejednávanej veci bol oprávnený rozhodovať v prvom stupni vyšší súdny úradník v zmysle ust. § 3 ods. 5 v spojení s ust. § 5 písm. g/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov, preto ani táto námietka dovolateľky nie je dôvodná. Nedôvodná je aj námietka, v ktorej dovolateľka poukázala na skutočnosť, že v inej veci prejednávanej na Krajskom súde v Prešove bol z prejednávania veci vylúčený JUDr. Peter Straka, keďže v predmetnej veci menovaný sudca nerozhodoval (viď záznam o určení zákonného sudcu č. I. 66 spisu).

Vo vzťahu k námietke dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce správny právny predpis použil, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových

záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade prípustnosť dovolania z ust. § 239 O. s. p. vyvodiť nemožno, súčasne sa v dovolacom konaní nepotvrdila ani existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa dovolací súd napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešným účastníkom dovolacieho konania bol povinný, preto by mal právo na náhradu trov konania. Keďže mu však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. januára 2015

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.